

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman toteutusta ja seurantaan edistävä työryhmä 2006-2016
(YM016:00/2007)

TYÖRYHMÄN KOKOUS 3/2010 (kokous 27)

Aika: torstai 18.3.2010, klo 9-11
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone K01 (Kuukkeli)

Läsnä: Timo Tanninen, YM (pj.)
Risto Ihalainen, UM
Matti Nummelin, UM
Tapani Veistola, SLL
Katja Huomo, YM
Niko Urho, YM
Kaarina Heikkinen, Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Maija Hakanen, Kuntaliitto
Stefan Skog, Vantaan kaupunki
Rauno Väisänen, MH
Lotta Ruokanen, Allianssi ry
Leif Schulman, LTKM
Jukka-Pekka Jäppinen, SYKE
Marina von Weissenberg, YM (siht.)
Teemu Rintala, SYKE (siht.)

1. Kokouksen avaus Puheenjohtaja Timo Tanninen (YM) avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.
 2. Edellisen kokouksen (18.2.2010) pöytäkirja hyväksyttiin.
 3. Ajankohtaiset asiat.
- EU:n ympäristöneuvoston päätelmät luonnon monimuotoisuudesta saivat kiitosta innostavuudesta ja haasteellisuudesta (15.3.2010)
 - UM:n rahoittama Life Web-biodiversiteetti-kehitysyhteistyöhanke on alkanut Tansaniassa Mahalen kansallispuiston läheisyydessä 250 000 €rahoituksella. Kehitysyhteistyön ensisijainen tarkoitus on köyhyyden poisto, mutta se liittyy myös monimuotoisuuden ja kestävän kehityksen teemoihin. Esitys tälle tehtiin CBD COP9:ssä vuonna 2008 ministeri Lehtomäeltä. Toinen hanke Perussa toteutuu myöhemmin tänä vuonna.
 - Perustamisedellytykset Sipoonkorven kansallispuistohankkeeseen liittyen ovat lähteneet lausuntokierrokselle.
 - Myös Selkämeren kansallispuistohankkeen perustamisedellytykset ovat niin ikään lähdössä lausunolle.

4. Katja Huumo (YM) esitteli luonnon monimuotoisuuden teemavuoden 2010 tapahtumia.
- Teemavuosi avattiin tiedotteella 7.1.
 - Luonnontilaseminaari pidettiin säätytalolla 19.2.
 - Life Web-hanke on saanut kansainvälistä näkyvyyttä CBD:n www-sivuilla.
 - Luonnon kirjo-utiskirje on saanut hyvän vastaanoton ja tilaajia on tällä hetkellä yli 6500.
 - YM teettää parhaillaan media-analyysiä luonnon monimuotoisuuteen liittyen. Seurantaa toteutetaan maaliskuun ajan sekä sosiaalisissa- että verkkotiedotusvälineissä.
 - YM on järjestämässä 28.4 yhdessä SYKE:n ja MH:n kanssa toimittajaseminaaria, jossa muun muassa media-analyysin tuloksia esitellään.
 - 25.-26.5 GEO lehden 24h monimuotoisuustapahtuma, jossa kumppaneina YM, MH LKTM, SYKE sekä Helsingin kaupunki.
 - Monimuotoisuus- ja köyhyysteemat ovat esillä myös Maailma kylässä-tapahtumassa UM:n, SYKE:n MMM:n yhteistyönä 29.-30.5.2010.
 - LUMONET –sivustolle (www.ymparisto.fi/lumonet/tapahtumat2010) on päivitetty bd-aiheista tapahtumakalenteria.

Keskusteltiin kuntamarkkinoiden (15.-16.9.2010) soveltuvuudesta bd-viestintäfoorumina. Kuntien lisäksi myös koulut olisi saatava mukaan bd –teemavuoden toimintaan ja viestintään. Ehdotettiin että ylioppilastutkintolautakunnan puheenjohtaja Juhani Lokki voisi kirjelmöidä opetusministeriötä ja esittää huolensa ylioppilaskokelaiden heikosta lajituntemuksesta. Puheenjohtaja Tanninen on yhteydessä Juhani Lokkiin.

5. Stefan Skog esitteli Vantaan kaupungin yleiskaavan merkitystä luonnonsuojelutyössä
- Yleiskaavan taustalla runsaasti luontoarvojen selvityksiä
 - Vuoden 1992 yleiskaavassa olivat mukana jo SL-alueet
 - Vuoden 2007 yleiskaavan uudistuksessa mukaan tuli kaavamerkintä LUO (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen merkittävä alue), jonka tavoitteena on varsinaisen luonnonsuojelualueverkoston täydentäminen ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen huomioiminen
 - Mukana viheralueita, virkistysalueita, liikuntapaikkoja
 - Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa LUO-alueet muodostavat yhdessä suojelualueiden kanssa ekologisen verkoston keskeiset solmukohdat
 - Vantaa on hyödyntänyt yleiskaavaa arvokkaan luonnon suojelemisessa, yhteensä 1400 ha (6 % pinta-alastaan) suojeluvaroja sisältäen sekä SL- että LUO-alueet.
 - Vantaan keskeisimmät kehittämiskohteet ovat lännessä Petikon luontovirkistysalue
 - Idässä tavoitteena on mahdollisimman iso Sipoonkorven kansallispuisto. Vantaa on vaihtanut Sipoon korpeen kuuluvia rauhoitettuja suojelualueitaan valtion kanssa (10/2007) 244 ha ja tarjoaa myös Kuusijärven ulkoilun alueen Sipoonkorven läntiseksi portiksi.
 - Myös kulttuurihistoriallisesti arvokas Sotunginlaakso on suojeltu yleiskaavassa.

6. Kaarina Heikkonen esitteli Helsingin kaupungin monimuotoisuusohjelmaa (LUMO-ohjelma) ja sen toimeenpanoa.
 - Helsingin kaupungin luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008 – 2017 kattaa 423 ha
 - Noin 0,6 % pinta-alasta, Natura-alueet mukaan lukien ls-alueita on 1,2 % pinta-alasta, luonnonsuojeluohjelman tavoite on 1,6 %.

LUMO-ohjelman tavoitteet ovat:

- Helsingin kaupunkiluonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, periaatteiden ja tavoitteiden määrittely maankäytön suunnittelussa, viheralueiden hoidossa ym.
- Luonnon monimuotoisuuden seurannan kehittäminen Helsingissä
- Tietoisuuden tason nostaminen; tiedotus, koulutus, vuorovaikutus, ympäristökasvatus ja –valistus
- Ekosysteemilähestymistavan huomioon ottaminen

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen tärkeimpiä toimenpiteitä hankkeessa ovat:

- Koko Helsingin alueen biotooppikartoitus.
- Luontotyyppien kartoitus, viheralueverkoston kehittäminen, seurantaindikaattoreita
- Uhanalaisten eliölajien suojelun ja niiden elinympäristöjen hoidon kehitys.
- Helsingin kaupungin vieraslajistrategia.
- Saariston vedenalainen luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.
- Turvataan pienvesien hyvä veden laatu ja luonnon monimuotoisuus.
- Laaditaan opas keinoista, joilla jokainen voi edesauttaa luonnon monimuotoisuutta lähiympäristössään

7. Maija Hakanen esitteli luonnon monimuotoisteemaa Kuntaliiton näkökulmasta

- Perinteinen näkemys ”luonnonsuojelu kuuluu valtion velvollisuuksiin”.
- Luonnon monimuotoisuudelle vastuunkantajia löytyisi laajemmin?
- Resurssit ovat kuitenkin valitettava rajoite, puuttuu asiantuntija joka pystyisi panostamaan luonnon monimuotoisuuteen kaavoitukseen, luonnonsuojeluun, metsiin, virkistysalueisiin ja puistotoimeen liittyviin kysymyksiin.

Kuntien kannalta oleellisia kysymyksiä bd-strategian tavoitteiden toteutumisessa ovat

- luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavien, kasautuvien vaikutusten tunnistamiseen liittyvien menetelmien ja menettelytapojen kehittäminen maankäytön suunnittelun tarpeisiin
- valtionhallinnon riittävät taloudelliset panostukset luonnonsuojelualueverkoston ja eliölajien suojelun kehittämiseen,
- eri tahojen tuottaman luonnon monimuotoisuuteen liittyvän tutkimustiedon välittyminen suunnitteluun ja päätöksentekoon.

8. Muut asiat

- Marina von Weissenberg informoi YM:ssä 21.4 pidettävästä uhanalaisten luontotyyppien tilan parantamiseen liittyvästä asiantuntijaseminaarista

9. Puheenjohtaja Timo Tanninen päätti kokouksen

puheenjohtaja

Timo Tanninen

sihteeri

Teemu Rintala

jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat